

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ І ПРОГРАМАМИ В ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ

Коваль Ю.С., студентка групи УП.м-81

Мартиненко В.С., студентка групи АМ.мз-71с

Теліженко О.М., доктор економічних наук, професор

Сумський державний університет

В публікації аналізується питання управління проектами і програмами в муніципальній сфері міста Суми, а також особливості їх реалізації. Досліджена діяльність Департаменту комунікацій та інформаційної політики міста Суми, визначені основні методи залучення громадян до розгляду проектів бюджету участі.

Управління проектами і програмами в публічній сфері спирається на ряд стандартів, що визначають основоположні правила при проектуванні. Стандарт – це документ, який містить вимоги, рекомендації, які мають бути дотримані в конкретній галузі. Стандарти, що визначають настанови з управління проектами, можуть бути розроблені як на національному, так і міжнародному рівні. Міжнародні стандарти сприяють уніфікації правил та вимог задля вдосконалення методики управління проектами у всьому світі [3].

На сьогоднішній день в Україні проектна діяльність органів муніципального управління перебуває на початковому етапі розвитку, і відповідних офісів з управління проектами немає, а це, у свою чергу, впливає на ефективність і результативність ініційованих проектів, лівова частка яких залишаються на стадії ініціації та не мають реальної реалізації [2].

Варто також зазначити, що існують певні відмінності між процесом реалізації проектів в сфері муніципального управління та інших сферах життєдіяльності людини. Зокрема, особливістю проектів у публічній сфері є розв'язання проблем, які винесені на урядовий порядок денний та описані у відповідних урядових документах – урядовій програмі, концепціях чи стратегіях у формі стратегічних пріоритетів чи завдань. Це має засадниче значення для розробки програм і проектів, оскільки головною підставою для розробки програм/проектів у публічній сфері є наявність проблеми, яка мусить бути зафіксована та легко перевірятися через засоби електронного зв'язку [4, с.12].

В умовах гострої нестачі фінансів, часу, ефективних технологічних рішень, кваліфікованих кадрів саме методологія проектного менеджменту здатна у встановлені терміни та не перевищуючи запланованого бюджету гарантувати досягнення поставлених цілей або ж ще на стадії передпроектних досліджень відкинути нежиттєздатні ідеї,

пропозиції, врахувати та поєднати пропозиції й інтереси різних учасників, визначити можливі ризики та шляхи їхньої ліквідації [1, с.14].

Департамент комунікацій та інформаційної політики долучається до великої кількості проектів та програм з метою розвитку міста Суми. Департамент комунікацій та інформаційної політики забезпечує взаємодію між населенням та органами місцевої влади. На он-лайн платформі проекту громадяни розміщують повідомлення, на які посадові особи виконавчих органів надають відповідь. Питання, які залишають сумчани, стосуються життєзабезпечення міста, надзвичайних подій, що трапились, події, що відбуваються у місті тощо. Реалізація проекту «Відкрите місто» забезпечує наявність надійного взаємозв'язку між населенням та владою, зменшує інформаційну невизначеність серед мешканців міста, гарантує швидку відповідь на нагальні питання громадян, а також було отримано велику кількість пропозицій щодо покращення життя.

За сприяння Департаменту комунікацій та інформаційної політики Сумської міської ради було створено комунальну установу «Агенція промоції» Суми» («АПС»). Дана організація задля поширення інформації серед сумчан використовує офіційний сайт, а також різноманітні сторінки в соціальних мережах, користується послугами засобів масової інформації. «АПС» організовує різноманітні виставки, прес-конференції, зустрічі з видатними людьми, тренінги, покази кінофільмів тощо. У 2016 р. «АПС» організувала понад 200 заходів, а у 2017 р. – понад 180 (рис. 1).

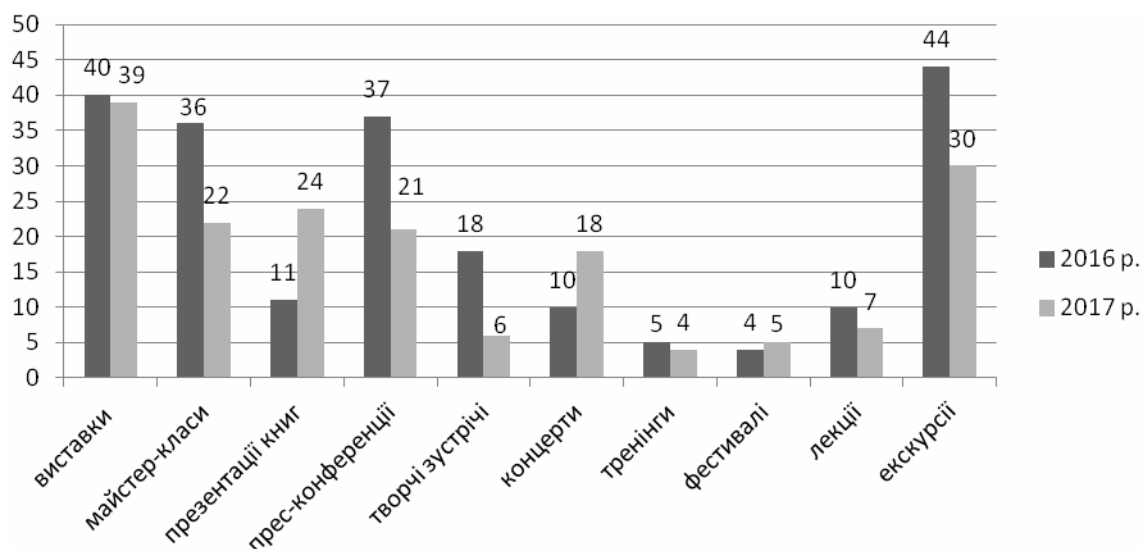

Рисунок 1 – Структура заходів, організованих «Агенцією промоції» Суми»

Розповсюдження інформації про події, що будуть відбуватись у місті, здійснюватиметься за допомогою створення спеціальною конструкції, на якій розміщенні інформаційні буклети. Даний проект реалізовується під назвою «Інформаційний клуб».

Значна робота Департаменту комунікацій та інформаційної політики була проведена

щодо привернення уваги туристів до м. Суми. Допомогу департаменту у розвитку туристичної привабливості Сумщини склала «АПС». Щороку розробляється та оновлюється туристична програма, яка включає денну та нічну екскурсію містом, огляд основних пам'яток культурної спадщини, центральної частини міста. Вагомий внесок у розвиток туризму було зроблено за допомогою створення електронної сторінки на офіційному сайті «Агенція промоції» Суми», де вказано основні відомості про місто, що варто побачити туристам, афіша культурних заходів тощо.

Партиципаторний бюджет передбачає залучення громадян до прийняття рішень органами державної влади, можливість моніторингу реалізації прийнятих рішень. За допомогою такого методу бюджетування громадяни залучають до участі в проектах значно раніше, ніж при традиційній формі, а також активно беруть участь під час безпосередньої реалізації проектів і програм.

У кожному місті України терміни та вимоги до даних етапів відрізняються і регулюються Положенням про партиципаторне бюджетування. Запровадження партиципаторного бюджету в Україні розпочалось у 2015 р., містами-першопрохідцями якого стали Полтава, Чернігів та Черкаси.

Автори проектів розвитку у м. Суми можуть отримати консультативні послуги щодо розрахунку вартості проекту, а також з інших питань в органах Сумської міської ради. У 2017 р. було обрано переможцями 18 проектів на суму 8,9 млн. грн. У 2018 р. знаходяться на розгляді 42 локальних проекти, 25 загальноміських.

Громадський бюджет м. Суми спрямований на залучення жителів міста до управління бюджетним процесом. На 2019 рік передбачено виділення 10 млн. грн. на фінансування бюджету участі, для порівняння у 2017 р. було виділено 5 млн. грн. Проголосувати за проекти сумчани мають змогу на електронному сайті або у спеціальних пунктах для голосування, що знаходяться на базі комунальних закладів.

Реалізація партиципаторного бюджетування у м. Суми регулюється створеною Координаційною радою з питань громадського (партиципаторного) бюджету. Задля неупередженості координаційного процесу до даної ради входять представники трьох напрямків влади, а саме: громадські активісти, депутати міської ради та посадові особи виконавчих органів. Такий розподіл дає змогу врахувати інтереси різних верств населення.

Отже, привернення уваги громадян до активної участі під час розгляду проектів бюджету участі є необхідним фактором успішної реалізації мети партиципаторного бюджетування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Проектне управління стратегією сталого розвитку територій : монографія / за заг.ред. В. М. Бабаєва; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 194 с.
2. Руда І.В. Питання професійної готовності органів місцевого самоврядування до впровадження проектного менеджменту в практичну діяльність [Електронний ресурс] / І.В. Руда // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – № 2. – 2015. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2015_2_28
3. Салухіна Н.Г., Язвінська О.М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: підручник. / Н.Г. Салухіна, О.М. Язвінська. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.
4. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України. Практичний посібник / А. Чемерис // Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 80 с.

Матеріали надійшли 21 січня 2019 р.